

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Peaamične števe se prodajajo po 3 svč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 svč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 4 st. mm, asmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 2-20, za pol leta Kron 2-60.

Val dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 14. Zbornica je nadaljevala generalno debato o bančni predlogi. Prihodnja seja jutri.

Bolgarsko sobranje.

SOFIJA 14. Na včerajšnji seji je ministrski predsednik v daljšem govoru branil predlagane spremembe ustave. Sobranje je vsprejelo načrt v prvem čitanju in ga odkazalo nemu odsekov.

Črnogorska skupščina.

CETINJE 14. Prvo redno zasedanje skupščine je bilo zaključeno s kraljevim pismom, ki ga je prečital ministrski predsednik. V pismu izraža kralj Nikola svoje zadovoljstvo o delovanju skupščine in izjavlja, da je pritril soglasni želji skupščine, in na podlagi zgodovinske pravice dežele proglasil Črnogoro kraljestvom.

Angleški prestolonaslednik obolet.

LONDON 14. Prestolonaslednik princ Valeški je obolet na osepnicah.

Kazenska razprava proti maloruskim dijakom.

LVOV 14. Danes je pričela kazenska razprava proti 101 obtožencu, ki so se dne 1. julija 1910 udeležili izgrezov na Ivovskem vseučilišču, ob kateri priliki je bil s strelom iz revolverja ubit pravnik Kocko.

Štrajk ruskih dijakov.

PETROGRAD 14. — (Petr. brz. ag.) Vrenje na tukajšnjem vseučilišču traja dalje. Učne dvorane stražijo redarji. Dijaki motijo predavanja. Posamični profesorji se branijo predavati.

TOMSK 14. Slušatelji tukajšnjega vseučilišča so sklenili štrajkati do 1. marca.

Ustaja v Jemenu.

SOLUN 14. Del arabskih vojnih sil je odšel od Sane in se podal proti Hodeidi, kamor prihajajo vedno nove trupe Arabcev in zasedajo ceste. Predvčeraj je prišlo v okolici Taaza do boja med tamkaj taboreni turškimi četami in Arabci. Tudi Iman Jahia je imel pol ure od Hodeide krvavo prasko s četami. V obeh bojih so izgubili Arabci okoli 300, Turki pa približno 100 mož, mrtvih in ranjenih. Med Arabci razsaja kolera. Zdravstveno stanje čet je dobro.

SRBIJA.

Srbski kralj Peter na potu v Rim.

BELIGRAD 14. Kralj Peter je danes zjutraj v spremstvu ministra zunanjih zadev in suite odpotoval v Rim.

BELIGRAD 14. — Uradni list objavlja kraljevi ukaz, glasom katerega preide za časa kraljevega bivanja v inozemstvu kraljevska oblast v roke prestolonaslednika kraljeviča Aleksandra.

ZAGREB 14. Posebni vlak s srbskim kraljem dospe semkaj ob 2.56 pop. Tukaj se ustavi 12 minut in odide potem proti Zidanem mostu. V Ljubljano pride ob 7.20. Kolodvor v Ljubljani bo zaprt in zaseden od redarjev in agentov. Vlak krene potem preko Nabržine, Kormina v Benetke.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 14. Predsednik Nikolić je priobčil skupščini, da je kralj odpotoval v Rim in je pri tem omenil 50-letnico osvoboditve in združitve Italije. Predsednik je razvil prisrčno sočutje srbskega naroda za

Italijo. Poslanci so govor predsednika vsprejeli s pohvalo.

BELIGRAD 14. Skupščina je v prvem čitanju s 77 proti 7 glasom vsprejela zakonski načrt, s katerim se praški kreditni banki dovoljuje koncesijo za gradnjo tovarne sladkorja v Srbiji.

Stališče srbskega vojnega ministra omajano.

BELIGRAD 14. Listi poročajo, da je stališče vojnega ministra omajano, ker je isti brez privoljenja parlamentarne enketne komisije naročil gorske baterije pri tvrdki Krupp.

Dunaj 14. Danes se je ob izredno veliki udeležbi vršil pogreb barona Alberta Rothschilda. Pogreba se je udeležilo zelo mnogo členov visokega plemstva, diplomatskega zbora, dvornih in državnih dostojanstvenikov, ministrov, guvernerjev in ravnateljev bank itd.

Budimpešta 15. Cesar je danes predpoludne vsprejel v posebni avdijenci načelnika generalnega štaba Conrada pl. Hotendorfa.

Berolin 14. Proračunska komisija drž. zbora je rešila vojaški proračun.

Cetinje 14. Kralju Nikoli se je včeraj močno ulila kri iz nosa. — Odkar so mu ustavili kri, se kralj počuti dobro.

Bruselj 14. Kralj in kraljica sta danes predpoludne odpotovala v Genovo. Kralj se povrne dne 24. t. m.

Delegacije.

Poročilo odseka za unanje stvari.

BUDIMPEŠTA 14. V poročilu, ki ga je izdelal marki Baquechem kakor poročevalec odseka za unanje stvari je rečeno med drugim, da je odsek vzel zadovoljstvom na znanje naznanilo prestolnega govora, da so razmere z vsemi državami ugodne. V poročilu je dalje rečeno, da se je v ital. zbornici več odličnih govornikov izreklo za obnovitev trozveze, kakor ohranjevaljico miru. Dalje omenja poročilo, da je rusko-nemški sporazum popolnoma rusko-angleškega dogovora. Tudi odsek je z ministrom vnanjih stvari grofom Aehrenthalom vred mnenja, da med Rusijo in Avstro-Ogrsko ni nikakega navskrižnega mnenja, in da je torej nade, da se bodo razmere, ki so danes dobre, še zboljšale.

Odsek je mnenja, da bo zblizanje med Rusijo in Nemčijo vplivalo blažilno na politične razmere v Evropi. Kakor Rusija in Nemčija, želi tudi Avstro-Ogrska, da se na Balkanu ohrani „status quo“. Zato je bilo pri nas z veseljem pozdravljano rusko-nemško zblizanje. Tudi odsek se pridružuje želji ministra zunanjih zadev grofa Aehrenthala, da bi se utrdile notranje razmere turške države in da bi se balkanske države mirno razvijale ter da bi se razširile naše gospodarske zveze z istimi. V ostalem se poročilo izraža pritrjevalno za Aehrenthalova izvajanja.

Vojni odsek.

BUDIMPEŠTA 13. Vojni odsek avstrijske delegacije je danes nadaljeval v prisotnosti skupnih ministrov, ministrskega predsednika barona Bienertha in zapovednika mornarice admirala grofa Montecuccolija razpravo o proračunu vojne mornarice.

Govorili so del. Exner, Stanek, Petelenz, Šramek, Zazvorka, Dobernig, grof

Dolgo časa se niso kmetje otresli utisa, ki ga je napravila nanje grajščakinja. Polagoma so se uvrstili, ovenčana ženica je zavzela svoje mesto in iznova se je razlegala iz njihovih grl preginjena pesem:

„Dobar večer, gospodar,
Je l'nam budeš piti dal?
Nosimo ti lepi dar,
Koji nam je Jezus dal...“

III.

Mesec dnij kasneje je sedela baronica Pudencijana v zagrebškem dvorcu Gite Magdičeve. Ker baronica ni imela v Zagrebu lastne hiše, je rada sprejela ponudbo svoje prijateljice, da se kadar le hoče, nastanja v njeni hiši, kakor v lastni. Proti koncu velikega srpana, ko je bil v Zagrebu veliki „Kraljevi sejm“, je prebila baronica nekaj dnij v Zagrebu, a nato se pa je podala na posestva svojega sina, katera je ona upravljala. Odsšla je najprvo v Demerje, nato v Lovič in v Kaštel pri Karlovcu.

Gospa baronica je bila zelo nezadovoljna z vsem tem, kar je videla na teh posestvih. S takimi dohodki, ki jih je videla, mogla bi iti tudi beračiti. Povsod je bila prevarjena v nadah. Ona je imela slab pregled na svojem gospodarstvu in vedno je mislila, da so njeni oskrbniki pošteni

Montecuccoli in poročevalec Schwegel, narkar je bila generalna debata zaključena. — Jutri se bo vršila specijalna debata.

Iz ogrske delegacije.

BUDIMPEŠTA 14. — Finančni odsek ogrske delegacije je vsprejel proračun skupnega finančnega ministerstva, najvišega računskega dvora in carine za 1911.

BUDIMPEŠTA 14. Po seji finančnega odseka so se vsi štirje odseki ogrske delegacije sestali na sejo, na kateri so razpravljali o bosanskem proračunu.

Proračun je bil vsprejet.

Hrvatska kriza.

Hrvatski sabor. — Proračunski odsek. Dr. Hinković v preiskavi.

Zagreb 12. 2.

—B.— Zadnja dva dneva hrvatskega sabora sta bila izpolnjena z interpelacijami. Poslanci franko-furtimaši in Radičevići so uporabili ta dneva za agitacijo. Hoteli so pokazati, kako oni „delujejo“ za — narod!

Ban Tomašić je doživel doslej dve parlamentarni nepriliki, ki ga pa kakor „ustavnega“ bana nista močno tangirali. Sabor ni vsprejel dveh odgovorov vlade na znanje. Potem pa je prišla tretja večja neprilika. Devet članov proračunskega odseka se je izjavilo obenem proti proračunu in za proračun. Teh devet odbornikov (večina) je izrazilo *nezaupanje* banu. Tomašić se je tudi iz te neprilike izvlekel se svojo taktiko. Predložil je namreč, da se dnevni red za deželni proračun kasira in mesto tega naj odsek razpravlja o finančnem odnosu Hrvatske nasproti Ogrski. Odsek je to vsprejel. S tem je banu možno, da more dalje krpucati kakor „ustavni“ ban. Dobil je časa, da si izmešetari večino, ki naj mu votira proračun. Vendar pa mu ne bo tako lahko, ker se franko-furtimaši bojijo, da se ne bi s tem popolnoma diskreditirali pri narodu. Vsakako pa dobi Tomašić zopet časa, da študira in sondira teren za — *nove volitve!* Ko bo to pripravljeno, bo sabor gotovo odgojen, potem *razpuščen* in razpisane nove volitve.

Veliko iznenadenje je prinesla vest, da je proti odvetniku in glavnemu branitelju Srbov v „veleizdajniškem“ ali „velesrbskem“ procesu, *dr. Hinkoviću*, uvedena preiskava. Zameravajo mu članke, ki so se tikali procesa proti Srbov, priobčene v „Pokretu“, „Obzoru“ in „Srbobranu“. Dr. Hinković je vložil priziv, s katerim odklanja zagrebški sodni dvor kakor pristranskega v njegovi preiskavi.

S tem svojim nastopom proti Hinkoviću je ban Tomašić ubral pota — proslulega bana Raucha.

Kolonsko vprašanje v drž. zboru.

x Minolo soboto se je sestal v zbornici poslancev pododsek, da pretresuje reformo kolonskih pogođe, kakršne so v veljavi v južnih deželah naše monarhije. Znano je, da so dosedanje pogodbe zastarele in ne odgovarjajo več napredku kmetijstva.

Drž. poslanec Faidutti je poročal o tem vprašanju. V razpravo so posegli poslanci Fon, Ivanišević, Bugatto, dvorni svetnik pl. Schullern in svetnik Durig za justično ministerstvo.

Posl. Faidutti je pojašnjeval razvoj tega vprašanja in je pripovedoval o težkočah, ki jih povzročajo furlanski veleposest-

ljudje; a sedaj, ko se je prepričala na lastne oči, videla je, da so ti ljudje velike kače, ki dobro vedo, zakaj jim je Bog vstvaril prste. Jezna nad vsem, kar je videla, si je natanko zapisala, vzela račune od oskrbnika na Kaštelu in odšla v Zagreb.

Tu se je cela dva dneva posvetovala s svojim odvetnikom, gospodom Baltazarjem pl. Javrškim in ga naposled pooblastila, da najde človeka, komur bi „titulo locationis-conductionis“ (v zakup) predala vsa posestva svojega sina Adama, kanonika in referendarja v dvorski kanceliji. Nemalo se je začudila baronica, ko jo je njen advokat že drugega dne predlagal za ta posel Krištofa Domjanica-Jelinskega.

„Zakaj ravno tega?“ je vprašala baronica odvetnika.

„Ker nima prave službe, a mlad in energičen je, vaša milost!“ je odgovoril odvetnik ponižno.

„A zna gospodariti?... Ima kaj jamstva?“

„On je grajski sin, zrastel je v gospodarstvu...“

„Da, da, ali kako bo s plačevanjem? Ali bo mogel plačati mercedem locationis (zakupnino),“ je vprašala baronica.

„Oče njegov ima grajščino in posestvo.“

niki in o napadih, naperjenih proti referentu pl. Schullern.

Povdarjal je, da v kljub vsem težkočam priznavajo toliko koloni kolikor tudi veleposestniki nujno potrebo, da se uredi kolonsko vprašanje duhu sedanjega časa primerno.

Potemtakem da je dolžnost drž. zbora vplivati na to, da se to vprašanje uredi čim prej. Potrebno da je to v namen, da se prepreči izkoriščanje kolonov, da se izboljša materijelni položaj istih, oziroma, da se kolonat odpravi.

Kar se tiče goriške dežele, bi mogli izboljšati položaj kolonov s tem, da bi se jim dovoljevala brezobrestna posojila, da si zamorejo nakupovati potrebnih zemljišč. — Zastopnik justičnega ministerstva je izjavil, da ministerstvo pripoznava utemeljenost in potrebo reforme kolonskih pogođe in da je že odobrilo tozadevni načrt zakona, ki bo služil za podlago kolonskemu zakonu.

Odsek je končno izrekel vladi in posebno referentu pl. Schullern zahvalo in je izjavil, da zavraca razna očitanja, naperjena v tem vprašanju proti referentu Schullern-u.

Opozicijski nastop Srbov v bosanskem deželnem zboru.

—B.— Tista harmonija, ki je vladala v prvem zasedanju deželnega zbora bosansko-hercegovskega med Hrvati Mandičeve grupe in Srbi, se je v drugem zasedanju tega deželnega zbora — razbila. Bosanski vladi se je posrečilo dovesti do kooperacije med Hrvati obeh frakcij — Mandičevih in Stadlerjevih pristašev — in muslimani vladnim predlogom v prilog. *Hrvatje in muslimani so postali sedaj vladna stranka.*

To je bil vzrok, da so bili Srbi parkrat nadglasovani od Hrvatov in muslimanov. To dejstvo jih je naglano, da so nastopili kakor opozicija proti vladi.

Vzrok temu konfliktu med Srbi in vlado je, da poslednja ni hotela vsprejeti po Srbih predloženih zakonskih načrtov (zakon o sodstvu o gozdnih prestopkih in zakon o uredbi kmetovskih odnosov). Da se reši teh neljubih jej predlog, si je vlada zagotovila večino Hrvatov in muslimanov.

To je dalo Srbom povoda, da so odložili referate v raznih odsekih in da so izjavili ob enem, da bodo glasovali proti proračunu. Osobito so naglašali, da je proračun za leto 1911 za 5,000.000 krom več, nego oni za leto 1910. Po njihovem nazoru bo to v veliko breme za narod.

Za slučaj, da bi predsedstvo deželnega zbora kršilo poslovnik povodom njihovega opozicijskega nastopanja, so zagrozili Srbi z — obstrukcijo.

To bi bila torej tista prva neprilika bosanskega deželnega zbora, ki smo jo predvidjali v članku „Bosanske stranke in agrarno vprašanje“.

Albanske zmešnjave.

Iz Albanije prihajajo vedno bolj vznemirljive vesti. Po vaseh klatijo roparji, ki jemljejo krščanskemu prebivalstvu drobnico, ki je edini vir življenja za te siromake. Obrnili so se na turške oblasti za pomoč, a te so odgovorile, da povečajo vojaštvo, ako se obvežejo, da jih bodo prehranjevali. Ljudem ostane torej na izbero, da se odločijo: izročiti trud svojega trdega dela roparjem ali turškim vojakom. Po drugi strani se zdi, da se je mladoturška

„Saj oče ne bo conductor (zakupnik), temveč sin. No, vseeno, pošljite ga jutri ob desetih predpoludne k meni! Bom sama govorila ž njim,“ je rekla baronica.

Drugi dan točno ob desetih je stopil Krištof Domjanic pred baronico.

„No, dobro, da ste prišli,“ je govorila, ter si prižgala pipo z dišečo gobo, „želela sem urediti te svoje stvari. Naš odvetnik vam je že gotovo povedal, za kaj se gre.“

„Da, vaša milost!“

„Jaz sem že sita tega gospodarstva,“ je nadaljevala baronica. „Varajo te, kjer te le morejo. Setev je vsevala, da ni mogla boljše; prišla je žetev, a moja žitnica v Demerju na pol prazna. Ko sem poklicala oskrbnika na račun, se je začel zvijati in lagati, kakor bi čital iz knjige. Rekel mi je, da je snet uničila žito, da so vrabci mnogo pozobali in naposled, da je bilo klasje od začetka napol prazno. On se mi je lagal; drugi so mi pa povedali, da je dal odpejljati tri polne voze žita na svoj dom in potem pa v Zagreb. Da sem bila tu, ko so mlatili žito, morda se ne bi bilo zgodilo to. Ali človek ne more biti povsod, in tako me vsakdo le goljufa... Vse bi morala pregledati.“

(Pride še.)

PODLISTEK.

Udovica.

Pevest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomić.
Poslov, Štefan Klavs.

Ko se je najbolj razlegala pesem iz njihovih grl, se je pojavila med njimi baronica, jahajoča na konju.

Plaho so poskakali kmetje kakor preplašene žabe v globok jarek kraj ceste ter so obmolknili.

„Budala neumna!“ se je zadrila nadnje s konja baronica. „Čemu ste prenehali?... pojte naprej.“

Ali ponižana kmečka kri se ni upala poslušati te zapovedi mogočne baronice, ki je hitro odletela naprej. Možki in ženske so gledali s plahim očesom za grajščakinjo, ki so jo imeli za neko čudo.

„Ako to ni čarovnica,“ se je oglasil edea njih, „potem jih ni na svetu.“

Vsi so uprli pogled za baronico, ki je jahala v brzem diru, da je ostajal za njo prah, iz katerega se je videl samo bel pajčolan, ki se je vil nad glavo. Kmalu je zginila v dolini.

vlada prepričala, da z Albanci ne odpravi ničesar z grda. Zato je bilo dovoljeno, da se sme pred par meseci razpuščeni albanski klub v Skoplju zopet osnovati. Članom tega kluba, ki so iz strahu pred preganjanci pobegnili v inozemstvo, se je zagotovilo, da se jim ne zgodi ničesar, ako se povrnejo v domovino. Tudi neke, pred par meseci zaprte, albanske šole so bile zopet otvorjene.

No, kljubu temu se zbira vedno več beguncev v Črnigori. Govori se, da je sedaj zbranih v Črnigori že preko 3000 Albancev, katerim se godi imenitno. Vsak dobi baje 3 krome na dan, vodje dobé po 5 kron. Če se pomisli, da so ti ljudje navajeni na skromno življenje in tudi na pomanjkanje ter da žive z 20 stotinki na dan, potem je to naravnost knežje plačilo, to tembolj, ker jim za to ni treba ničesar delati. Po drugi strani se utihotaplja v Albanijo dan za dnevom več orožja. Nekaj tihotapcev je padlo turškim oblastnikom v roke in pri tem se je izkazalo, da prihaja orožje iz Črnogore. Vsi prebivalci Dibre so že popolnoma oboroženi z Manlicherjevimi puškami. Vlada to ve prav dobro, a si ne zna pomagati.

Kmalu bodo oboroženi tudi drugi Albanci, kar vsekako ne daje posebno veselih nad za približajočo se pomlad.

Med tem se je te dni osnoval v Rimu z velikim pompom politični agitacijski odbor, ki si je nadel ime „Comitato nazionale italiano pro Albania“ (Italijanski narodni odbor za Albanijo). Ta odbor, v katerem so tudi Albanci, utegne poskusiti, da bi ribaril v motnem.

Konečno bodi še omenjeno, da znani operetni general Ricciotti Garibaldi nabira prostovoljce za Albanijo.

Kuga.

Kugo so baje že zanesli v Sibirijo.

PETROGRAD 13. Semkaj so dospele vznemirjajoče vesti, da so pljučno kugo zanesli v Sibirijo. V astrahanski guberniji so se na 22 mestih pripetili slučajji kuge, med temi tudi slučajji pljučne kuge. V okoličici Blagoveščenska je umrlo več oseb za pljučno kugo. Danes je od tukaj odpovalo več zdravnikov v Mandžurijo. Tukaj se splošno opaža, da japonski zdravniki niso oboleli vkljub temu, da požrtvovalno negujejo bolnike.

Skupno s Hunguzi iz okolice plenijo Japonci vse obmejne kraje. Koreja je zaprta po vojaškem kordonu. Preko meje ne puščajo nobenega Korejca.

Položaj v Harbinu.

BEROLIN 13. Iz Harbina poročajo, da kuga ponehjuje. Deloma je to zasługa dvajsetorice evropskih zdravnikov, odposlanih v Harbin s 30 pomočniki in večim številom sanitetnih policistov. Nobenega trupla ni več na cesti. Vse so sežgali. Nasprotno se je pa začela bolezen širiti proti jugovzhodu. Ker ni krematorijev, sežigajo Rusi mrtlice v opekarnah.

V Hulanščenu so radi tega izbruhnili nemiri. Odposlan je bil tja 12. kitajski pešpolk, da uduši upor.

Kuga v Kirinu.

KIRIN 14. (Petr. brz. ag.) Poveljnik 23. kitajske divizije je bil na ukaz iz Pekinga odstavljen, ker se ni hotel podvreči petdnevni kwarantani. Tukaj umre vsak dan 20 do 25 ljudi za kugo.

V Vladivostoku ni še kuge.

PETROGRAD 14. — (Petr. brz. ag.) Generalni zdravniški nadzornik poroča iz Vladivostoka: Doslej ni bilo v tukajšnjem primorju še nobenega slučajja kuge. Na železniških postajah in ob glavnih cestah so prirejene zdravstvene postaje. Namerava se požgati korejski mestni del, obstoječ iz malih hišic, ki se drže ena druge in v katerih prebiva mnogo ljudi, in prenesti prebivalstvo drugam. Ukrenjene so obširne zdravstvene odredbe za slučaj, ko bi se pojavil prvi slučaj kuge. — V Harbinu je umrlo včeraj za kugo 19 oseb.

Iz Harbina javljajo nadalje: Kuga se vedno bolj razširja v vseh trgovskih središčih v severni Mandžuriji. Število brezposlenih raste dan za dnevom. Večinoma se brezposleni pridružujejo roparskim četam. Borzni odbor je vložil na finančnega ministra prošnjo, da bi se zbog plačilnih težkoč imelo vse ruske obveznosti podaljšati za daljnih 6 mesecev.

Dnevne novice.

Zopet ustaja v Albaniji. Iz Soluna: Kakor poročajo iz zanesljivega vira, je bilo preko Drača utihotapljeno v Albanijo 20.000 pušk. Orožje je kupljeno v Italiji.

Stanovalnina za častnike. V včerajšnjem vojaškem naredbenem listu je izšla naredba glede stanovalnine za častnike. Posamične občine so razvrščene v 10 razredov. Novi tarif za stanovalnino in nova razvrstitve občin bo veljala do konca decembra 1920.

Gališki žganjetočniki na Dunaju. — Včeraj jutraj se je z dvema posebnima vlakoma pripeljalo na Dunaj 2100 žganjetočnikov iz Galicije, da intervenirajo na merodavnem mestu, da se jim še nadalje dovoli točiti žganje. Deputacija teh židovskih žganjetočnikov se je ob 10. uri dopoldne zglasila pri ministru za trgovino dr. Weisskirch-

nerju. Deputacijo je vsprejel tudi gališki minister-rojak Zaleski. Opoludne je deputacija izročila v kabinetni pisarni udanostno spomenico, ob 1. uri pa je prišla v prostore poljskega kluba.

Rotšildova oporoka. Premoženje ravnokar umrlega barona Alberta Rotšilda cenijo na 700 milijonov kron. Govori se, da je zapustil 12 milijonov kron v dobrodelne namene.

Na dan pogreba so njegovi svojci razdelili 300.000 kron in sicer 100.000 kron za nižjeavstrijske siromake, 100.000 kron za dunajsko židovsko versko občino, 50.000 K ogrskemu ministerstvu notranjih stvari za dobrodelne namene in 50.000 kron za napredno židovsko versko občino v Budimpešti.

Za Rotšildovo premoženje je to toliko, kakor da bi kak navaden zemljan dal par vinarjev!

Agitacija v Albaniji. V Črnogoro pobegli Albanci so imeli nedavno temu v Podgorici shod, katerega se je udeležilo okoli 2000 Albancev (med temi tudi več vodij, ki so še v Turčiji) in na katerem so sklenili naprositi velesile za pomoč proti turški vladi. Neki, Turkom prijazen Albanec, ki se shoda ni hotel udeležiti, je bil hitro po shodu umorjen. Umorili so ga prijatelji albanskih beguncev.

Ladjedelnica „Danubius“. Znana je zahteva Madjarov, naj bi polovico dreadnoughtov, ki jih zgradi Avstro-Ogrska, izročili madjarski ladjedelnici „Danubius“ na Reki. Uprava mornarice se je tudi res odločila, da pusti zgraditi en dreadnought od „Danubiusa“. Proti temu pa so avstrijski delegati izrazili razne pomisleke in izrekli pred vsem bojazen, da ta ladjedelnica ni sposobna za izvršenje takega dela.

Te dni se je mudil na Reki delegat Steiner, ki si je natančno ogledal vse naprave in ki pada v vojnem odseku poročilo o vsem, kar je videl. Kakor se čuje, se nahaja rečna ladjedelnica v takem položaju, da je zelo dvomljivo, da bi jo bilo možno v doglednem času urediti tako, da bi bilo tam brez pomislekov možno splavljenje dreadnoughtov. Kakor je ladjedelnica urejena sedaj, bi bilo tam pač možno popravljati stare vojne ladje, nikakor pa ne more priti v poštev pri gradnji novih vojnih ladij.

Agitacija za republiko v Bolgariji. — Glasilo bolgarskih socialnih demokratov „Kamban“ nazonja, da se bodo po vsej deželi vršili tabori, na katerih bodo zahtevali proglašenje republike.

Monopol vžgalic. Kakor javljeno svoječasno, je finančno ministerstvo pozvalo vse avstrijske tovarne vžgalic, naj vložijo svoje ponudbe v svrhu odkupa od strani države. V svrhu enotnega postopanja so se vršila med prizadetimi bankami posvetovanja, ki so dovedla do popolnega sporazuma. Pričakovati je, da se večina bank zjedini za enotno ključ, po katerem naj bi se vršil odkup.

Ljudsko štetje.

Odločen nastop slovenske žene.

V soboto ob 4. uri popoldne je nekdo nervozno pozvonil pri vratih mojega stanovanja, v ulici Boschetto, Kjadin. Hitela sem odpirat. Mojega moža ni bilo doma, pač pa sta bili pri meni neka prijateljica in njena sestra. Nepoznanega gosta sem vprašala kaj da hoče in zahteva? Izvlekel je izpod pazduhe ovoj listov ter mi velel, naj hitro podpišem! Ako ne, — je pristavil osorno — bom morala plačati globo štirideset kron. Vspricho tega njegovega odurnega nastopa sem odvrnila odločno, da ne podpišem ničesar. Ta izjava ga je tako razsrdila, da je bil bled kakor zid. Grozil je dalje, češ, da „bom že videla!“ Vzel je svinčnik iz-za ušesa in je z njim prepisal na listič papirja ime mojega moža, kakor je je čital s tablice na vratih. Na to me je vprašal, da-li govorim italijanski? Pritrdila sem mu poleg italijanskega tudi druga jezika, ali moj občevalni jezik v družini da je slovenski. In apostrofirala sem ga v šali, koliko jezikov da pa zna on? On pa je le dalje godel: La vedera ben, la pagara 40 corone de multa, se no la si nota qua!“ Jaz sem le ponovila svojo prejšnjo odločno izjavo, da brez privoljenja svojega moža ne podpišem ničesar. Ko pa je le silil vedno bolj nestropljivo, sem se razsrdila in mu povedala, da se njegovih groženj z globami ne plašim in sem mu pokazala vrata. Predno pridete zopet — sem mu rekla — naučite se slovenski in... olike!

Odšel je...! Ivanka Novak.

Čast takim zavednim Slovencem!

V hišo Frana Macarola pri sv. Alojziju števil. 765 je prišel popoldne revizor in je uljudno pozdravil po italijanski. Sinček Macarola — očeta ni bilo doma — je odgovoril po slovenski: „Dober dan, gospod, kaj zahtevate!“ Revizor: „Ali ne znate govoriti italijanski?“ — Fantič: „Gospod, kaj ste rekli?“ — Revizor: „Ali ni nikogar doma?“ — Fantič: „Jaz in sestra!“ Revizor je ponovil vprašanje in fantič je dal isti odgovor. Revizor je postal na to grob, češ: „Dovolj slabo, toliko časa ste v Trstu, pa ne znate govoriti italijanski!“ Fantič zopet: „Kaj ste rekli, gospod?“ — Na to pa je revizor — ker fantič ni hotel govoriti po italijanski žnjim — postajal kar črn od jezice

in je zagrozil, češ: „Ti že pokažemo mi, da se boš učil italijanski!“ Fantič zopet: „Kaj ste rekli, gospod?“ Šele sedaj se je revizor zavedel, da ga bistri slovenski fantič imenitno vleče“. Pograbil je svoje pole in odšel prekinitvaje po stopnicah...

Včeraj pa je bil Macarol pozvan na sekcijo pri sv. Ivanu. Predložili so mu njegovo polo. — Stavili so mu brezpotrebno vprašanje, da-li ima kako knjižico ali kak dekret pri sebi, kajti Macarol je stal pred njim v uniformi državnega uslužbenca. Ta pa je hitro zapazil, da hočejo poskušati žnjim isti maneuver, kakor že z mnogimi. Opazil je namreč, da je pod njegovo polo podtaknena druga. Nato je eden komisarjev res jel nekaj prepisovati iz dekreta na tisto novo polo! Potem je s ukal pol, ali tako, da je bila prejšnja pola vedno na vrhu. Nato je začel zopet nekaj pisati na novo polo in sicer na ono mesto, kamor spada podpis, ter je pozval Macarola, naj podpiše! Ta pa je to zahtevo odklonil, sklicevaje se na to, da je že podpisal svojo polo. Pripomnil je še, da mora prej vedeti, kaj naj bi podpisal. In tedaj je Macarol zapazil, da je bila nova pola na vrhu pripravljena za podpis.

Še enkrat ga je komisar pozval, naj podpiše, ali Macarol je zopet izjavil, da je že podpisal ter je ob enem pokazal svoj podpis na pravi poli, ki je ležala na mizi, veleč: Kdor je novo polo izpolnil, ta naj jo tudi podpiše! Sedaj je komisar poskusil z novo finto: „Morate vedeti, da ta karta pojde na Dunaj!“ — na kar je Macarol odgovoril, da na Dunaju poznajo bolje slovenski jezik, nego oni na tržaškem magistratu — Izjavivši še enkrat, da ne podpiše, in voščec gospodom „zbogom“, je pošten slovenski mož zapustil sekcijo. Nikdo mu ni rekel besede, samo debelo so gledali za njim.

Nekaj slučajev iz Barkovelj.

Prejeli smo: Pričakovali smo od nekaterih gospodov, da spregovore kaj o ljudskem štetju v Barkovljah. No, ker se to ni zgodilo, pa dovolite, da vam sporočimo nekoliko mi, ki smo bolj v letih. Pri nas je bilo ljudstvo jako dobro organizirano in delali smo brez počitka skozi 4 dni. Lep uspeh smo dosegli, ali tega vendar nismo mogli preprečiti, da ne bi bili nekateri izgubljeni. Za sedaj vemo za te-le slučaje:

1. Anton Golin, po domače Opčina, je šel h kapovili, da mu izpolni polo. Kako se je to zgodilo, to si že lahko mislimo. Vzrok Antonu Golinu je bil menda ta, da misli postati — kemik, ker dela v tovarni vaze-line. — 2. Naš slavni poljski čuvaj Pepo misli morda, da postane kapovila, ker pojde sedanji menda v pokoj. Pepo je za vso svojo družino vpisal italijanski občevalni jezik. Pa tudi revico staro, svojo 70-letno taščo, je zapisal za Italijanko. Sama se je potožila radi tega: doma govori vedno le slovenski, a sedaj so naenkrat napravili iz nje Italijanko! Isto velja glede vse družine. Pepo, Pepo! Spominjaj se svojega pok. očeta, ki je bil kremenitega značaja! Vidi, da je tudi kakor starček ob vsakih volitvah povdarjal: „Reveži smo, nič nimamo, ali ne vdamo se nobenemu! Slovenci smo!“ — Ali spominjamo te še na nekaj drugega, česar morda ne veš, ljubi Pepo! Da si ti in tvoji kolegi v službi, za to moraš biti hvaležen našim okoličanskim poslancem. Oni so prosili za-te in se je le vsled njihovega nastopa ohranila, oziroma vspostavila institucija poljskih čuvajev po naši okolici!! Vidiš — tako stoji stvar. Ali tvoje sedanje ravnanje ni zelo podobno — nehvaležnosti?! Na vse zadnje pa: kdo ti bo verjel, da govoriš doma z družino in taščo italijanski! Mi vsi Barkovljani vemo dobro in prisegamo, da ti in tvoja družina govorite doma le slovenski. Kaj še le s taščo! Še na nekaj te opozarjamo. Minuli so časi, ko je mož imponiral s svojo telesno močjo. — 3. O Jerneju Kaldotu vemo, da je sebe in družino vpisal za Italijane, da-si njegova žena prav nič ne razume italijanskega. Doma v sv. Križu je skozi 73 let govorila le slovenski, kakor govori sedaj skozi 2 leti v Barkovljah — od kod neki naj bi znala italijanski? Šel je tudi glas po vasi, da je bila pri Kaldotu italijanska pisarna. Sosedje bi morali vedeti to. Zato jih pozivljamo na dan z vsem! Ker, ako bomo popustljivi, ne pridemo do svojega cilja. Če se pa kdo čuti po krivici zadetega, naj pojasni, naj se opraviči! „Edinost“ mu je na razpolago.

Domače vesti.

Vse slovenske občine, zlasti one na Goriškem in v Istri, prosimo da bi nam blagovolile poslati rezultate ljudskega štetja. K številu leta 1910 naj se vedno pridene tudi ono iz l. 1900. Trdno pričakujemo, da bodo slovenske občine uvaževale to prošnjo in nam doposlale te podatke.

Uredništvo „Edinosti“.

Imenovanje. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imenovalo suplenta ljudske šole v Rojanu pri Trstu gosp. Valentina Katnika, suplenta družbine deške ljudske šole pri sv. Jakobu v Trstu.

Neki „neodvisen“ političen dnevnik, ki izhaja v Ljubljani, piše v svoji številki od 12. febr. sledeče:

„Ne tajimo: Nikjer na Slovenskem se nismo tako zavedali velike važnosti ljudskega štetja, kakor v Trstu, društva, časopisi, shodi, vse je delalo na to, da se je v pravem času opozorilo na previdnost, da niso mogli pri ljudskem štetju po svoji volji iz Slovencev delati Italijanov ali Nemcev. Ali kje naj še iščemo vzroka, da je ta naša „temna točka“ tako svetla, jasna, da svetli po vsej Sloveniji? Ali v dobri organizaciji...“

„Tržaški Slovenci so pred vsem narodni in napredni. Trst je naša južna meja in s ponosom gledamo na branitelje naše narodne posesti na jugu.“

„Narodno prepričanje in napredni duh, ki vlada v vseh (torej tudi v oficijelno-voditeljskih. Op. ured. Ed.) krogih, to je ono, kar dela Trst kot našo najbolj svetlo točko.“

Isti „neodvisni“ politični dnevnik piše dva dni pozneje dne 14. februarja sledeče:

„Ob sedanjem, tako silno zastarelem, vsakemu modernemu demokratičnemu nazoru naravnost v obraz bijočemu, absolutističnemu toku tržaške oficijelne politike misliti na to, da se prisilili mestni magistrat k dvojezičnemu uradovanju...“

Po pisanju tega lista je treba v Trstu, ako prav razumemo, razločevati dvoje: Na eni strani skrajno reakcionarni, silno zastareli, nedemokratični in absolutistični tok slovenske politike, t. j. slovenskih voditeljev, a na drugi strani moderno, narodno, demokratično in napredno maso tržaških Slovencev (akoravno ljubljanski list v isti sapi trdi, da vlada narodni in napredni duh v vseh tržaških krogih). — Ako je to res, potem stojimo tu pred čudežem, ki si ga ne moremo razlagati in ki mora zanimati vsakega sociologa.

Prvi čudež: Kako morejo taki zastareli voditelji sploh biti voditelji naprednega tržaškega ljudstva?

Drugi čudež: Kako je to, da napredna masa tržaških Slovencev zvesto sledi svojim „nedemokratičnim“ in „absolutističnim“ voditeljem in je to tudi pokazala ob raznih volitvah?

Dvoje je možno: Ali je ta masa ravno tako nazadnjaška in „zastarela“, kakor njeni voditelji, ali pa je tržaška oficijelna politika vsaj toliko napredna, kakor sploh tržaški Slovenci, kar tudi ljubljanski list priznava svojo trditvijo, da vlada v Trstu v vseh krogih napreden in naroden duh! Erkläre mir Graf Oerindur!

Gospodom v Ljubljani pa svetujemo, naj pometajo pred svojim pragom, zlasti, kar se demokratizma tiče. Kar se pa tiče „zastarele“ tržaške politike, naj konstatujemo samo to: da namreč vsa „moderna“ kranjska politika ni mogla preprečiti enega borbnega imenovanja nemškega nacionala Elsnerja v deželo, kjer je 95% Slovencev! — Ako so to vspehi moderne kranjske politike, potem vam slovesno obljubljam, da hočemo še najmanj pol stoletja vstrajali in delati na podlagi „skoraj pol stoletne tradicije tržaške slovenske politike“.

Ali gori imenovani list je vendar-le res neodvisen od — doslednosti!

Hočemo-li morda letos zaostati? — Že več let zaporedoma prireja tržaška slovenska mladina veliki ples v korist slovenskih in hrvatskih Cir.-Met. družbi.

Konstatirati nam je razveseljivo dejstvo, da se je čistil prebitek tega že tradicionalnega plesa od leta do leta večal in lani je bilo izkazano čistih preko 6.000 K.

In letos, hočemo-li morda zaostati za lanjskim? So-li morda potrebe obeh družeb manjše od lanjskih in prejšnjih? Ne, dragi rojaki! Potrebe naših šolskih družeb so vedno večje, množe se od dne do dne. — Družba otvarja leto za letom nove šole, stroški rastejo, a od kje vzeti pokritja, ako ne priskoči na pomoč rodoljubno občinstvo?!

In ravno v oči gled velikanskim stroškom, ki jih bo morala družba premagovati to leto — kajti pričeti se ima z zidanjem nove šole v Trstu — je naša dolžnost, da se v ogromnem številu udeležimo sobotnega velikega plesa na korist obeh Ciril-Met. družeb ter da vsi kaj darujemo vsak po svoji moči!

V soboto naj torej vsak zaveden Slovan stori svojo dolžnost, ako nočemo, da ne zaostanemo za lanjsko jednako prireditvijo!

Tretji veliki shod državnih uradnikov in uslužbencev. Danes ob 8.30 uri zvečer se bo vršil v gledališču „Politeama Rossetti“ tretji veliki shod državnih uradnikov in uslužbencev, katerimi so se priklopili tudi državni železničarji.

Na tem shodu bo sporočen dosedanjí uspeh pogajanj mej uradniškim odborom in merodajnimi vladnimi faktorji, a ob enem bodo tudi sklepali o nadaljnjih korakih, o postopanju in nastopu uradništva in uslužbencev.

Ker vlada za ta shod velikansko zanimanje radi njegove velike važnosti, bo gotovo gledališče „Rossetti“ danes večer napolnjeno.

Vsi na krov in z združenimi močmi v dosego opravičene zahteve!

Zavezniki, pa taki! Nemški „Volksverein“ v Inomstu, kateremu predseduje bivši državni poslanec dr. Erler, je poslal

za predsednika nemško-narodne zveze dr. Chiari-ja sledečo brzojavko: „Nemški „Volksverein“ je izrekel v svoji zadnji seji svoje globoko obžalovanje, da kljubu pojasnilam in dogovorom niso zastopniki večine nemške narodne zveze pri glasovanju o laški pravni fakulteti v odseku, proti glasovali. Smatra zato za svojo dolžnost, da z ozirom na „gemeinbärgschaft“, ki bi imela obstojati med alpskimi in sudetskimi Nemci, pozove še enkrat vse poslance nemške narodne zveze, naj v plenumu poslanske zbornice odklonijo predlogo!“

Pa naj še kdo reče, da to niso dobri prijatelji in zavezniki!

Združuje pač oboje ista kultura! Kaj menite, gospoda Italijani?

Odbor slovenskih in hrvatskih dam za „Veliki Ciril-Metodov ples“ v Trstu je razposlal nastopno okrožnico:

Vaše Blagorodje!
Dne 18. svečana 1911 se vrši kakor vsako leto veliki „Ciril-Metodov ples“ v „Narodnem domu“.

Za ta pomemben dan se z vso navdušenostjo zavzema tudi naše slovensko in hrvatsko ženstvo ter hoče pomagati k čim večjemu materijalnemu uspehu. Zato se podpisani odbor prav uljudno obrača do Vas s ponižno prošnjo, da bi nam pomogli s kakim malim darom k veliki stvari.

Ker se bodo na ta večer prodajala v paviljonih pijača in mrzla jedila in se priredi tudi srečanje, se hvaležno sprejemajo v dar vsakovrstne pijače, mrzla jedila, pešiva in galanterije.

Ker poznamo Vaše blagorodje, da čutite z nami, ko gre za napredek naših šolskih družb, upamo in računamo z gotovostjo, da se naši prošnji odzovete.

Darove sprejemata gospa Roža dr. Gregorinova, ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) in gospa Zinka dr. Rybářeva, ulica Valdirivo 11.

Imena darovateljev se objavi v „Edinosti“.

Sokolova maškara, ki se bo vršila na pustno nedeljo 26. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“, privabi tudi letos vse prijatelje Sokolstva na to splošno prijetno predpustno zabavo. Maske in skupine, ki nameravajo nastopiti, se opozarjajo, da zamanijo preje odboru svojo udeležbo.

Lože za Cir.-Met. ples so na prodaj pri g. e. Bičkovi v glavnem vходу „Nar. doma“.

„Slovanska Čitalnica“ v Trstu naznaja slavnemu občinstvu, da priredi v soboto dne 4. marca t. l. drugi del proslave svoje pedesetletnice in sicer akademijo s komersom.

Na plakatih za Ciril-Metodov ples je žal izostalo obvestilo, da bo na tej naši veliki prireditvi tudi internacionalna panorama, ki je ravnokar iz Argentine dospela v Trst in bo razkazovala ameriške eksotične posebnosti.

Oskrbništvo družbenih nabiralnikov in podružnice! Pozor! Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dohodkov iz družbinih nabiralnikov i. s.

leta 1909 K 21.887-31
leta 1910 pa samo 20.000-—
zadnje leto torej manj K 1.887-31

Družba je razposlala leta 1910 novih nabiralnikov 400 komadov, pričakovati je bilo torej leta 1910 več dohodkov za najmanj 4.000—5.000 K. Zanimanje za družbine nabiralnike torej pojema. Oskrbniki nabiralnikov in podružnic, skrbite, da se prispevki pomnože. Nabiralniki naj bodo vedno vir družbenih dohodkov!

Družbi sv. Cir. in Met. v Ljubljani prihajajo še vedno denarne svote, ne da bi bilo povedano, ali je denar iz nabiralnikov, ali članarina in prispevek podružnice itd. Najugovodstvo prosim, da bi se vselej na položnici ali nakaznici zabeležili namen denarne pošiljave, da se prihrani mnogo pisarij, ki smejejo denarja in dela.

Društvo „Ljudski Oder“ v Trstu. Jutri v četrtek 16. t. m. bo v „Delavskem domu“ ul. Boschetto št. 5 predaval Etbín Kristan o predmetu: „Zupančič in njegove poezije“, v petek dne 17. t. m. pa o predmetu: „Revolucija, socializem in demokratizem“. Začetek predavanja ob 8.30 zvečer. Vstopnina 20 stotink.

Zahvala. Slovanska Čitalnica v Trstu si šteje za dolžnost, tem potom izraziti najtoplejšo zahvalo slavnemu občinstvu tržaške podružnice „Živnostenske banke“ za veliki došen dar 100 K, ki jih je naklonilo „Slov. Čitalnici“ povodom društvene 50-letnice.

Za odbor: Goljevšek, t. č. tajnik.

Vinarski in kletarski tečaj na Grmu. Kranjska kmetijska šola na Grmu priredi dne 3. in 4. marca vinarski tečaj, dne 6, 7 in 8 marca pa kletarski tečaj. Vsporedni tečajev bo sledeči: V petek, dne 3. marca marca od 2—4 ure: Cepljenje trt. Siljenje trt v silnicah, gorkih lehah in drugih prostorih. Ravnanje s cepljenkami v trtnici. Saditev novih vinogradov. Od 4—5 ure: Poveladina dela v vinogradu. Vzgoja in obrezovanje trt. Gnojenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popoludne od 2—5 ure: Praktične vaje v obrezovanju trt v šolskem vinogradu v Cerovcih. V ponedeljek, dne 6. marca popoludne od 2—4 ure: Ravnanje z

vinom. Vpliv trgatve in kipeja na dobroto vina. Lastnosti in sestava vina. V torek, dne 7. marca dopoludne od 8—10 ure: Ravnanje z zdravno in pokvarjeno vinsko posodo. Ovinjenje sodov. Poraba in vrednost žvepla v kletarstvu. Od 10—12 ure: Praktično razkazovanje v vinski in kipelni kleti. Popoludne od 2—4 ure: Pretakanje vina. Čiščenje vina. Filtriranje vina. Od 4—6 ure: Praktične vaje v vinski kleti. V sredo, dne 8. marca dopoludne od 8—10 ure: Lastnosti dobre vinske kleti. Napake vina. Od 10—12 ure: Praktične vaje v vinski kleti. Oprava vinske kleti. Popoludne od 2—4 ure: Napake in bolezní vina.

Odaljenim in revnim vinogradnikom plača ravnateljstvo stroške za pot do Novegamesta in tudi podporo 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, kateri za njo pravočasno po dopisnici prosijo. Priglasila in prošnje za podporo je treba doposlati do 25. febr. ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novemestu (pošta Kandija-Kranjsko).

Javni shod Zveze jugoslovanskih železničarjev, ki se je vršil sinoči v gledališni dvorani „Nar. doma“, se je izvršil najcastneje, toliko po številni udeležbi — blizu 700 udeležencev —, kolikor tudi po soglasju v razpravah in na sklepanju. Shodu je predsedoval g. Ivan Jaklič z južne železnice, a poročal je g. Ivan Škerjanec, prožni mojster južne železnice. Vsprejeta je bila resolucija z zahtevo po 20 odstotni dokladi, oziroma posebni dokladi 50 stot. za vsacega delavca. O tem shodu bomo še poročali.

Zadruga pekov je imela včeraj svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor:

Škerk Vinko, predsednik: Vatovec Josip Štefanov, podpredsednik; odborniki: Gruden Karel, Stolfa Josip, Pahor Josip, Bizjak Andrej in Mreule Josip; namestniki: Mikusch Marko, Pahor Anton, Zavadlal Anton, Mislej Josip in Blazina Fran.

Zveza pekovskih delavcev. — Podružnica Trst. V petek, dne 17. t. m. ob 10. uri dopoludne bo v „Delav. domu“, ul. Boschetto 5, I. nadst., Etbín Kristan predaval o predmetu: „Moderni delavski boji“.

Nihče naj ne zamudi ogledati si raznovrstne novosti izgotovljenih oblek za moške, ženske in otroke v trgovini Bohinac & Comp., ulica delle Torri, 2 in ulica S. Lazzaro 17. za cerkvijo sv. Antona novega.

Tržaška mala kronika.

Ranjen z nožem v trebuh je bil včeraj popoludne v starem mestu neki Karol Regent, star 25 let iz Kontovelja. Nož mu je rnil tudi čreva. Dva nosilca sta ga prinesla na „Igeo“ in se potem takoj odstranila, tako da ni bilo možno zvedeti, kdo da ga je rnil, zakaj in kako. Prvo pomoč je ranjenec dobil na „Igei“, ki ga je dala potem v nosilih prenesti v mestno bolnišnico, kjer so ga takoj operirali. Njegovo stanje je zelo opasno. Oblastinja poizveduje.

Padel v škafo vrele vode. 8-letni Ludovik Bundič, stanujoč v Istrski ulici št. 12, sin šolskega sluga na ljudski šoli v omenjeni ulici, se je včeraj hudo oparil po vsem telesu, ker je pal v škafo vrele vode. Fantiča so spravili v mestno bolnišnico.

Nos si je včeraj vsled padca razbila 2-letna Nerina Tiberio iz Kjadina št. 436. Rana je težka. Tudi njo so spravili v bolnišnico.

Zmešalo se je nenadoma Ivanu K. 42-letnemu postajenačelniku v Podbrdu na Gorškem. Dva prijatelja sta ga spremljala v Trst, kjer so ga spravili v opazovalnico mestne bolnišnice.

Ljubezljiv soprog! Nazarij Pölz star 35 let, iz Kopra, dninar, stanujoč v ulici Fonderia št. 5 je sinoči ob 7. uri cepil drva v kuhinji. — Med delom je prišel nekaj navskriž v svojo boljšo polovico in začel se je prepri. Tekom prepira je Pölz s sekiro zamahnil proti soprogi in jo je rnil na glavi in na desni roki. — Žena je morala iskati pomoči na zdravniški postaji, „ljubezljivega“ soproga je pa redar odpeljal v zapor.

Samomor dezerterja. Včeraj zjutraj ob 7. uri in pol je nekoliko pasantov v Bosketu za vilo Dreherjevo zagledalo človeško truplo, ki je viselo raz drevesa. Približal se je tudi redar, ki je s sabljo prerezal vrvi. A obešenec je bil že zdavnej mrtev. Zdravnik rešilne postaje je vgotovil, da je smrt že nastala pred nekoliko urami. Samomorilec je bil civilno oblečen; v žepu so mu našli pismo, naslovljeno na njegovo zaročenko

+

Vsem prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je naša hči, ozir. sestra

ANGELA BESEDNJAK

danes ob 3. uri in pol popoludne po kratki in mučni bolezni, previdna svetotajstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspala. Pogreb jutri ob 2. uri pop. iz mestne bolnišnice.

TRST, dne 15. febr. 1911.

Zalujoča rodbina.

Odlikovana pekarna in sladničarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9

naravnja slavnemu trikrat na dan svež kruh. občinstvu, da ima

Prodajalnica je tudi dobro presrbljena z vsakovrstnimi biškoti posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krotake itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji cení. Eresplata postrežba na dom. — Priporoča Vinko Škerk : Trst

Izgotovljene obleke za moške Ali' Artigiano

Velika izbira močnih hlač, in otroke

srajc itd. za delavce. **in otroke**

TRST, ul. Arcata št. 9
vogal ul. Sapone

Saldakontista

sprejme takoj tovarna na deželi. Potrebno znanje slovenskega in nemškega jezika in kolikor mogoče laščine, kakor tudi lepa pisava. Pogoje po dogovoru. Ponudbe s ponatisi spričeval in sliko poslati na Inzeratni oddelek „Edinosti“ do 28. febr. 1911 pod „Saldakontist“.

Fran Vatovec

Trst, ul. San Maurizio 3

priporoča slav. občinstvu

svojo veliko zalogo

oglja „kock“ kamenitega itd. : drva za peči in štedilnike : (spargherd) ter petrolja.

Leopold Haas

Trst, Corso 2. Telef. 1917.

Pristni linoleum K 2-50 m²
Podolgate preproge (Läufer) 67 cm 1-90 met.
Preproge v vseh velikostih z varnostnimi ogli iz kovine 150/200 K 7-50 200/300 K 15-— itd.
Gospodarski predpasniki iz voščene platna K 2-50
N. mizni prti 85/115 cm 2-80
" " 65/130 " " " " 1-80

Površniki iz gumlja od K 22 dalje.

Podrjuhe po 70 stot.
Ovratniki iz kavčuka 50 "
Manšete iz kavčuka 60 "
Pošilja se tudi na deželo.

PRODAJALNA

manufaktur. blaga

Izbera fuštanja, borgeta, perila in drobnarije za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento št. 17, Trst

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena iz se obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

Ivršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino, spirit, likere, tropinovec, olje, alivovec, maralkin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.

Fran Abram
Trst, ulica S. Francesco 44.

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste št. 12, I. nad. - TRST

izvršuje elegantne plesne

Cene zmerne. obleke Delo solidno.

kakor: frak, smoking, salon, sacco.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Da oddelka: Fino pohišto — Naadno oostoto ooo zmerno.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadijne dvorane v najugovornejšem slogu. — SPECIJALITETA : Zelena in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

... ŠOLA ZA JEZIKE ...

Polyglotte Acquedotto št. 16
prvo nadstropje.

Nova metoda za narečnje modernih jezikov.

Izvanredno ugodna prilika!!!

Nemško . . . 8 lekolj Kron 4 { Dve : lekolj
Francosko . 8 lekolj Kron 6 { v aki : tedos.
Angleško . 8 lekolj Kron 6

Vpiše se lahko vsak dan od 11.-1. in 7.-9.

Ravnatelj inštitut Prof. Paolo Marquardt.

Franjo Polanec

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n.

Priporoča se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmerne.

U ulici dell' Istria št. 8

zraven (Cine-Music)

ODPRLA SE JE VELIKA

pekarna in sladničarna

po modernem sistemu, v kateri se bo prodajal kruh I. vrste, svež trikrat na dan. — Specijaliteta sladčic, bombonov, biškotov itd., kakor tudi likerjev prvih vrst. — Sprejema se v peko kruh in druge stvari po nizkih cenah. — **POSTREŽBA NA DOM.**

Udani **JOSIP FABIAN.**

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher

: zobozdravnik : | koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Terezo Colopest, ki je sedaj bolna v bolnišnici. Poizvedbe policije so dognale, da je samomorilec bil 22-letni Friderik Toso, vojak v 8. kompaniji 27. pešpolka v Ljubljani. Pred nekoliko dnevi je dezertiral in ravno dan poprej je došla na policijsko ravnateljstvo brzojavka se strani polkovnega poveljništva, naj se dezerterja aretirajo. Zdi se, da se je bil naveličal vojaške službe in da je potem iz strahu pred posledicami svojega ravnanja storil konec svojemu življenju. — Truplo so pripeljali v mrtvašnico garnizijske bolnišnice.

Velike tatvine draguljev. Ko je g.a. Angela Croci, stanujoča v ulici Ghega št. 9, predvčerajšnjem prišla nazaj domov po nekolkourni odsotnosti, je s strahom uvidela, da so tatovi počastili njeno stanovanje s prav neprijetnim obiskom in da so vkradli draguljev v vrednosti 1000 K.

25 litrov mleka! Na trgu Goldoni je bil včeraj aretiran jako znani tat Aleksander Hamerle, star 17 let, iz Trsta, ker je nekemu mlekarku vkradel z vozička vrč mleka za 25 litrov. Med tem ko ga je redar tiral v zapor, se je izmuznil iz roke redarja, a bil je dohiten in zvezan.

Starac skočil pod vlak. Včeraj ob 3:45 popoldne je 62-letni delavec Ivan Jerič tik mestne plinarne skočil pod tovorni vlak, ki se je peljal na lesni trg pri Škednju. Hotel se je ubiti. Vlak pa mu je povozil le desno roko, ki je bila čisto odsekana.

Požar v Padriču. Včeraj okolu 1. ure zjutraj je začelo goret v skednju posestnika J. Grgiča št. 22. Ker je bila nad skednjem nalozena slama, se je ogenj jel hitro širiti in je vničil tudi vse kmetijsko orodje. Nevarnost je bila tem večja, ker se skedenj drži stanovanja in ker je dim že vdri v stanovanje, predno so opazili ogenj. Skedenj je pogorel popolnoma. Da se ogenj ni razširil naprej, se je zahvaliti domačinom in sosednim Gropajcem.

Koledar in vreme. — Danes: Favstin muč. — Jutri: Julijana dev.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 8° Cels. — Vreme včeraj: lepo, zvečer burja.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Hladni vetrovi. Temperatura hladna, semtertja jutrnja megla.

Društvene vesti.

Cerkveni pevci sv. ivanski priredijo v nedeljo 19. t. m. ob 5. uri popoldne v konsumnem društvu pri cerkvi veselico s petjem in igro. Po veselici svobodna zabava. Vrlim pevcem, vedno zvestim naši narodni zastavi, želimo najlepšega vspeha.

Pevsko društvo „Slovan“ v Padriču priredi kakor že objavljeno, dne 19. t. m. ob 4.30 uri pop. v dvorani g. M. Grgiča, svojo prvo pustno veselico. Na vspredu je petje, tamburanje, srečkanje, igra in ples. Med veselico in plesom svira tamburaški zbor iz Lipice. Prijatelji zabave v nedeljo vsi v Padriču.

Tržaška podružnica Slov. plan. društva vabi vse cenj. odbornike k važni seji, ki se bo vršila danes ob 8.30 uri v društveni sobi.

Št. Jakobška mladina. Danes, sredi vaja za „Slovansko zvezo“ V petek ob 8.30 važna seja.

Predavanje. Kepa. Danes v sredo 15. t. m. bo na Acquedotto 20, I. nadstropju K, predaval o „Energiji in entropiji v moderni fiziki“. Začetek ob 1/8. zvečer. Gostje dobro došli!

Naše gledališče.

V nedeljo popoldne dne 19. t. m. ob 4. uri

„VALČKOV ČAR“

Zvečer ne bo predstave.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Včeraj je bil častni večer gosp. Giraldonija. Pel se je devetič „Boris Godunov“ z običajnim lepim vspehom. Danes odmor. Prihodnjič premijera „Fausta“.

EDEN. Varijeteina predstava. Slavna in krasna Saharet nastopi v četrtek.

Književnost in umetnost

Ivan Cankar: „Volja in moč“. — V Ljubljani 1911. Založil L. Schwentner. Str. 127. Cena broš. K 2.—, eleg. vez. K 3.—. O tej najnovejši Cankarjevi knjigi prinesemo seveda oceno.

„Deset let v peku“. Socialno-politični roman. I. zvezek. Natisnil A. Slatner. — Odkrito rečeno, take „literature“, ki jo predstavlja ta „roman“, Slovenci pač ne potrebujemo. Škoda za denar in papir. Ako se že kaj natisne in založi, naj bo stvar dobra in zdrava. Take spise pa prepuščajmo drugim, ki imajo dobrega preveč. Dalje se o tej knjižici ne izplača govoriti.

„Slovenska Šolska Matica“ je izdala za leto 1910 sledeče knjige: 1. „Poljudno manstvena knjižnica“ 2. zvezek: zgodovina Slovencev. (Doba od 1276—1800.) Spisal dr. Ljudevit Pivko. — 2. „Kemični poizkusi s preprostimi sredstvi“. Spisal prof. Alfons

Vales. — 3. Didaktika III. del. Spisal prof. Luka Lavtar. — 4. Pedagoški letopis X. zvezek.

DAROVI.

— Za Ciril Metodov ples je darovala poznana tvrdka G. Giacconi iz Visa 100 litrov najboljšega dalmatinskega vina.

— Citalnici pri sv. Jakobu je podaril g. Ivo Adamič 5 K.

— Za veliki planinski ples daruje mesto vstopnine gospod. dr. Oskar Held 5 K, g. Vaso Vasiljevich srbskegu mesa in sladčice, g. dr. Staré 10 K, g.a Fany Žagar K 10. Prisrčna hvala.

Vesti iz Goriške.

x **Požar v Vrtojbi.** Minolo soboto ob 7. uri zvečer je nastal ogenj v seniku neke kolonske hiše. Došli so ognjegasci iz bližnjih vasi ter okoli 10. ure zvečer tudi oni iz mesta. Požar je uničil hišo in senik; škoda je velika.

x **Otvoritev deželne umobolnice** je preložena na četrtek 16. t. m. in to radi pogreba Rinaldinija v Trstu.

x **Goriško učiteljsko društvo** bo imelo svoj redni občni zbor v Gorici dne 2. marca ob 10. uri predpol. v „Trgovskem domu“. Na dnevnem redu je razun drugih običajnih poročil tudi ravnatelja Viktorja Bežeka razprava „O nekaterih točkah našega pravopisa“.

Porok je bilo lani v Gorici 192, novorojenih 825, mrtvorojenih 38, legitimiranih 41; umrlo jih je 800, med temi 265 tujcev in 19 vojakov.

Vesti iz Istre.

Slovani v Kopru, držite svojo posest! Na lepem solnčnem trgu S. Martino št. 736 vidiš slovensko-laški napis: „prodam hišo in vrt“. Posestvo se raztega mej dvema ulicama in ima pročelje na trg. Lastnik je Slovenec, ki se preseli na pristavo poleg mesta. Po leti je v hiši polno čeških kopalnišnikov.

Izvedeli smo, da so dosedaj ogledavali hišo samo laški kupaželjni. Ali res ni v Istri nobenega trgovca, obrtnika, gostilničarja Slovana, ki bi zmogel borih K 16.000—? Vsi obrtniki v Kopru so odvisni od slovenskih odjemalcev iz okolice in vendar se ni še naselil v mestu nobeden obrtnik Slovan! Potem pa upajmo na vspehe gospodarskega osamosvojevanja! Držite vsaj tisto, kar je že našega!

Grof Aehrenthal v Opatiji. Iz Opatije: Govori se, da pride minister za unanje stvari grof Aehrenthal po zasedanju delegacij v Opatijo in da ostane tukaj dva meseca.

Avtomobilska voznja Opatija—Trst prenehala. Iz Podgrada: Z dnem 11. februarja t. l. je prenehala vsaka daljna avtomobilska voznja iz Opatije skozi Podgrad v Trst. Vzrok temu je ta, da se dosedanjim imeteljem vozov niso mogli zjediniti in pogoditi z državo, ki je nameravala prevzeti to avtomobilsko progno v oskrbo. Od slednje se je pričakovalo, da zniža vozne cene ter bi bilo na ta način pomagano tudi nam, ki smo od najbližje železniške postaje oddaljeni 12 km. Mesto tega je napravila država, kakor običajno, ravno nasprotno in daljna pogajanja so se razdrli radi malenkosti.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stol. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjše pristojbina stane 40 stot. link. Plača se takoj kas. oddelku.

Dvorec (vila), lepo letno stanovanje, 5 sob, klet, vrt, hlev in zemljišče je na prodaj radi zidanja druge. Pisati je pod „M. M.“ Dutovlje pošto ležeče. 248

Hišne posestnike v Trstu opozarjam, da prevzamem po pogodbi administracijo večih hiš Referencio dobre. Vpršenja na Ins. odd. Edinosti pod „Oster“. (116

Stanovanje s 4 sobami in z vrtom se išče kje v Škorklji. Ponudbe na ins. odd. „Edinosti“ pod „Antonović“. 317

Vino ogrsko izvrstno v sodčih za gostilničarje in za drobno za družine nudi se pod ugodnimi pogoji. Zaloga Via S. Francesco št. 15. Telefon št 1174 212

V četrtek dne 16. februarja t. l. se vrši v gostilni N. D. O. v ulici Carradori velikanski družinski ples. Vstopnina prosta. Prodajali se bodo imeutni cvirki. — Se priporoča Hinko Kosič. 229

Antonio Alberti zavod za izdelovanje in barvanje kožuhovine — Trst, ulica Ponziara 665, Telefon 23—56. Zaloga in bogata izbira vsakovrstnih kožuhovin. Prevzema naroče in vsako popraviljanje. Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

Prilika. Kuhinjska oprava iz aluminija, K 50. Specijaliteti: predmeti za darove. — Umberto Ceca — Trst, via Caserna 11. 1864

Josip Tavčar Trst, ulica Carriaron št. 16. Pekarna in slaščičarna spodružnica v ulici Molin grande št. 9. Popolnoma na novo urejena. Svež kruh večkrat na dan. Postrežba točna na dom. 677

RUDOLF SCHULTZE
IZ BERLINA koncesionirani zobotehnik
Plazza Barriera vecchia, uhod ulica Sette Fontane šte. 2, II.
bivši asistent zobozdravnika dr. Saklerja.
UMETNI ZOBJE PO NAJNOVEJŠI MODERNI TEHNIKI.
JAMČI SE ZA PERFEKTNO IZVRŠITEV.
Zmerne cene z ozirom na razmere manj posedujočih slojev.
POPRAVKI SE IZVRŠUJEJO V DVEH URAH. — SPREJEMA OD 9—1 IN 3—7.

Zdravilno pivo (dvojnega kvasa)
založna znamka „SVETI ŠTEFAN“
Zdravniki profesorji Cervelli, Garzili, Cassini, Fiore in Mancini iz Rima, zdravnik Lizza iz Neapolja ter še več drugih so izjavili, da je to pivo ne samo izvrstnega okusa, ampak tudi koristno za nervozne in anemične in vrhu tega za konvalescente in matere, ki dojijo.
Prodaja se v boljših prodajalnah jestvin.
Zaloga: v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201
Zaloga v Gorici pri gg. A. & F. Anderwald, Corso G. Verdi 32. (A)

„Kons. društvo“ pri Sv. M. M. spodnji reg. zadruga z omejenim poroštvom vabi na
VIII. redni občni zbor
kateri se vrši
v nedeljo 19. febr. ob 9. uri zjutraj v društvenih prostorih.
DNEVNI RED:
1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Odobrenje letnih računov.
5. Razni predlogi in nasveti.
K obilni udeležbi uljudno vabi
ODBOR.

VELIKA SKLADIŠČA
OGLJA in LEŠA
na debelo in drobno
PRAVE KONKURENČ. CENE
GRENČINA PLANINA
lastni pridelek
Trst, ulica Ugo Foscolo 33, Telefon 11-37

Pozor! Citajte, uvažujte! Fot. graf Ant. JERKIC, via delle Poste 10, je na razpologo slavnemu ot činstvu vs pustal čas do 9. ure zvečer v svrhu slikanja v kostumih. 2129
Poskusite FI-„Salutin“ ki je najGOVO KAVO „finejši in najzdravejši kavni pridatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Vek. Petrovčič
čevljarski mojster
Trst, ul. Barr. vecchia 40.
Zaloga izdelanih domačih čevljev.
Sprejemajo se naročila po meri.

1861 Pol stoletja uspehov 1911
V vseh lekarnah v Trstu in zunaj se dobé
Pastiglie Prendini
proti kašlju
bolezni v grlu, hripavosti, kataru
Glavna zaloga: LEKARNA PRENDINI.
Preprodajalcom velik popust.

Hans Schmidt
tehnični zobozdravnik
TELEFON TRST št. 1085. ul. della Zonta št. 7, I.

„Antonio Spanghero“
DEKORATIVNI SLIKAR
Naslednik tvrdka DELALNICA: DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.
Telefon 160 Trst Telefon 160.
VELIKA ZALOGA. — Papir za tapeciranje najboljših tovarn.
Prevzema vsakovrstna stavbena dela a dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne table.

Bogomil Pino
bivši urar v Sežani
Pozor! ima svojo novo prodajalno
UR
v TRSTU ul. Vine. Bellini .. šte. 13 .. nasproti cerk. sv. Ant. nov. VERIČICE po tov. cenah

Odlikovana delavница in zaloga
sedlovja in potnih predmetov
FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion šte. 10.

Nova trgovina
z oljem, kison in milom
z bogato izbero sveč vseh kakovosti
Pošilja se po pošti franko na dom. :: **ulica Giulia št. 25.**
Za obilen obisk se priporoča G. BIAGGINI.

Hotel Balkan 70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji. CENE ZMERNE. J. Kögl. **Hotel Balkan**